

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quid sit Magia. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

ab vno Pythagora, illius nominis primò, vt scribit Diogenes, Indi Brachmanes, & Gymnosophistas græcè, quasi nudos philosophos dicas, Babylonij, nec non Assyrij Chaldæos à Chaldæa Asia regione, Celtæ Galli Druydas, Bardos, & Semnotheos, Aegyptij Sacerdotes, Chabalistæ Prophetas: & tandem Magia diuersas apud gentes diuersis sceler nominibus. Sed plerosque in ea fuisse viros, rerum Naturæ callentissimos reperimus, quemadmodum fuit Zoroastres Oromasii filius apud Persas, vt diximus, Numa Pompilius apud Romanos, Tescpion apud Gymnosophistas, Zamolxis apud Thracas, Abbaris apud Hyperboreos, Hermes apud Aegyptios, & Budda apud Babylonios. Memorantur præterea ab Apuleio Carinondas Damigeron, Hismos, Apollonius, & Dardanus post Zoroastren, & Osthanem.

Quid sit Magia. C A P. II.

BIFARIAM *magiam* ipsam diuidit, infamem alteram, ac immundorū spirituum commercijs inauspicatā, carminibus, & nefariæ curiositatis arte concinnatam, efformatamq̃, quam *magiam* vocāt, cui omnes docti, præstantesq̃; viri aduersantur, quæ præter imaginamenta, nullam porrigat rationis & essentiae veritatem, quorum nec vestigium mox remaneat, vt Iamblicus libro de mysterijs Aegyptiorum habet. Naturalem alteram sapientissimus quisq̃; festo plausu excipit, colit, & veneratur, vt nil altius, nilve bonarum literarū candidatis plausibilius. Ad hanc discendam, perquirendamque præstantissimos in Philosophia proceres viros Pythagoram, Empedoclem, Democritum, & Platonem à patrijs discessisse legimus, exilijs potius, quam peregrinationibus susceptis; hanc reuersi prædicauerint, hanc in arcanis habuerint. Reconditionis literaturæ viri scientissimi eam ipsam naturalium scientiarum apicem, ac cōsummatam facultatem esse dicunt, vt si quid nobilius, aut miraculo proximius in naturalibus scientijs, aut fingi, aut imaginari possit, id Magiam dixerint. Alij actiuam naturalis Philosophiæ portionem prodiderunt.

derunt, effectus suos ex mutua, & opportuna applicatione producentem. Platonici, vt Plotinus Mercurium sequutus habet libro de sacrificio, & Magia, scientiam esse, qua inferiora superioribus, vel terrena cœlestibus subijciuntur, & illecebris quibusdam arte petitis vniuersi qualitatē alliciat. Ob id Ægyptij Naturā ipsam Magam vocarunt, quod vim in alliciendo, attrahendoque similia per sibi similia possideret, & vim illam in amore consistere: & quæ Naturæ cognatione traherentur, magicos attractus dixere. Nobis verò non nisi vniuersæ Naturæ contemplationem esse videtur. Ex cœlorum enim motus consideratione, stellarum, elementorum, eorumque transmutationibus, sic animalium, plantarum, mineralium, eorumque ortus, & interitus occulta vestigantur arcana, vt tota scientia ex Naturæ vultu dependere videatur, vt latius videbimus. Id designare videtur Plato in Alcibiade, qui Zoroastri Magiam, nil aliud sibi videre dixerit, quam diuinorum scientiam, & cultum, qua inter regalia imbuuntur Persarum Regum filij, vt ad mundanæ Reip. imaginē, & ipsi suam Reip. regere, & administrare condiscerent. Et M. Tullius Diuinationum libro, neminem ait apud Persas regia maiestatem potiri, qui magica non fuerit imbutus scientia: nam vt mutuo dissensu, consensuque Natura mundum gubernat, ita & ipsi suam Reip. gubernare cōdiscant. Hæc, inquam, plurimæ compos potestatis, abditis scæntens mysterijs, delitescens rerum qualitates, proprietates, ac totius Naturæ cognitionem elargiens, docensque ex rerum consensu, dissensuque ita dissociare, vel mutua, & opportuna applicatione coniungere, vt ea opera efficiat, quæ vulgus vocat miracula, omnē admirationem, humanumve captum excedentia. Ideo in Æthiopia, & India vigeat, vbi herbarum, lapidum, cœterorumque ad id spectantium multa suppetebat facultas. Vnde vos, qui Magiam visuri acceditis, nil aliud Magiæ opera credatis, quam Naturæ opera, vt ars ministra, & sedula famulatur. Sicubi enim aliquid naturali cognatione deesse noscit, per vapores, & numeros opportunis illud instaurat temporibus, vt in Agricultura

ipsa Natura herbas, & segetes parit, ars verò præparat. Ob id Antipho Poeta dicebat, arte superamus ea, quibus natura vincimur, & Plotinus Magum Naturæ ministrum, non artificem vocat. Superstitiosi, prophani, impij homines hinc facessite, nil nobis vobiscum commune est, vobis clausa ianua est, nec solum ex huius limitibus, sed vrbe, & orbe expellendos, pœnis plectendos, & pessundandos censemus. Sed quali officio, doctrinaq; fungi debeat hic minister, in sequenti demonstrare intendimus.

De Magi institutione, & qualem oporteat esse Magi professorem. CAP. III.

NUNC Magum instituere fas est, & quæ nouisse, & meminisse oporteat, ut omniquaque instructus, monstrificos, & mirabiles effectus auspicietur. Quoniam ipsam Magiam actiuam, & naturalis Philosophiæ portionem descripsimus, iure quidē Magum, qui tanta debet maiestate pollere, exactum, & consummatum in Philosophia, consultissimumque exoptarem. Docet enim ipsa:

*Quid calor efficiat, quid terra, quid humus, & aer,
Quid generent vnda, magni primordia cœli,
Vnde maris fluxus, varijsve coloribus iris,
Reddere quid faciat clamor tonitrua, & orbes,
Qua secreta faces noctu, quæ causa cometas
Proferat, & tumidas quæ cæca potentia terras
Concutiat, quæ sint auri, quæ semina ferri,
Totaq; Natura vis ingeniosa latentis.*

Medicinæ quoque haud sit ignarus: nam huic scientiæ congener, & simillima est, eamq; sub hac specie irrepsisse, & hominum mentes sic allectasse aiunt, & præfidia nobis multa præstat. Docet enim mitiones temperies, & compari modo ad ea peragenda cõponere, & applicare. Mox in herbarum dignotione nõ simplicem botanicum, sed acerrimum stirpium vestigatorem desideramus, vaga enim stirpium nomenclatione, & indistincta similitudine, diu, multumq; in aliquibus operib. insudauimus. Nec artificij inconuenientius, quam instrumenta